

The Life University : The Background of Learning Institute For Everyone (LIFE) “มหาวิทยาลัยชีวิต” ที่มาของสถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน (สรพ.)

The Community: The Background of the Life University ชุมชน : ที่มาของมหาวิทยาลัยชีวิต

These days it seems people all over the country are facing problems concerning debt, family, and their very own livelihood.

It is as though their community is about to fall apart; people are unable to solve the myriad of problems they are besieged with.

ขณะที่ผู้คนทั่วประเทศมีปัญหานี้สิน ปัญหาครอบครัว การทำมาหากิน และชุมชนก็เหมือนกำลังล่มสลาย ไม่สามารถแก้ไขปัญหารอยแปดที่รุมเร้าได้

Despite the above situation, we have discovered that there exists a good number of people who have been able to solve their debt and other problems by themselves. We have also come across many communities that have not collapsed; on the

contrary, they are strong and able to support themselves. More than just a few are outstanding to the point that many people from

all over the country and from abroad have made an effort to pay them a study visit.

เราได้พบว่ามีคนจำนวนมากไม่น้อยที่แก้ปัญหาหนี้สินปัญหาต่างๆของตนเองได้เราได้พบชุมชนมากมายที่ไม่ได้ล่มสลาย แต่เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ และมีไม่น้อยที่โดดเด่นถึงขั้นมีคนไปศึกษาดูงานจากทั่วประเทศและต่างประเทศ

At a time when we are about to lose hope in our education system since it has failed to help mend the problems of poverty,

debt, separation and violence, we have found that strong communities throughout the country are strong not because they are

granted big budgets and many projects, but it is because they are ‘learning’ communities. These communities have efficiently managed their own learning processes in ways that can help solve their own problems and develop themselves.

ขณะที่เรากำลังสิ้นหวังกับระบบการศึกษา ซึ่งไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาค่าความยากจน ปัญหานี้สิน ปัญหาความแตกแยก ความรุนแรง และอื่นๆ เราก็คพบว่าชุมชนที่เข้มแข็งทั่วประเทศ ไม่ได้เข้มแข็งเพราะมีงบประมาณมาก มีโครงการมาก แต่เพราะเป็นชุมชนเรียนรู้ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ของตนเองที่มีประสิทธิภาพ เรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง

LIFE has ‘sought knowledge’ from village philosophers, leaders, and from the strong communities we have visited.

For the past 30 years, we have collaborated in ‘joint development’ of local communities all over the country. We have worked

with community leaders, academics, then analyzed and synthesized the knowledge obtained from these communities and developed it into both short- term and long-term programs and those at a higher education level ; these programs are then brought back to members of the communities all over the country so they can choose to study. It is hoped that upon graduation, they can take back their knowledge and manage to successfully deal with their own problems in the same way as those individuals and ‘prototype’ communities.

เราได้ไป “ขอความรู้” จากปราชญ์ชาวบ้าน จากผู้นำ จากชุมชนเข้มแข็งเหล่านี้ เราได้ไป “ร่วมมือกันพัฒนา”

ชุมชนท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นเวลากว่า 30 ปี ที่สุดได้ร่วมกับผู้นำชุมชนนักวิชาการทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากชุมชนแล้วพัฒนาเป็นหลักสูตรทั้งระยะสั้นระยะยาว รวมทั้งระดับอุดมศึกษา นำกลับไปให้ชุมชนทั่วประเทศได้เรียนเรียนแล้วจะได้พัฒนาและแก้ปัญหาได้เหมือนกับบุคคลและชุมชน “ต้นแบบ” ทั้งหลาย

Life University : The Meaning มหาวิทยาลัยชีวิต : ความหมาย

The ‘Life University’ is a phrase specifically coined to describe a learning process that comes from life experiences. Learning here is, therefore, based on real life, real problems in our life, community and society whereas one’s potential and that of his local community serve as a solid foundation and an investment capital. Learning at LIFE means learning to solve own problems and to develop oneself rather than learning ‘from books’ in order to pass ‘exams’ and take the degree they receive after graduation to look for jobs elsewhere.

มหาวิทยาลัยชีวิตเป็นวลีที่คิดขึ้นเพื่อบ่งบอกถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มาจากประสบการณ์ชีวิตเอาชีวิตเป็นตัวตั้งเอาปัญหาในชีวิตในชุมชนในสังคมเป็นตัวตั้งเอาศักยภาพของตนเองของชุมชนท้องถิ่นเป็นฐานและเป็นทุน เรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองเป็นประการสำคัญไม่ใช่เรียน “หนังสือ” เพื่อจะได้ไป “สอบ” เรียนจบแล้วก็เอาปริญญาไปร่ำหางานทำ

The Life University is one ‘form’ of learning which uses life as the ‘content’ for learning. Emphasis is put on process-oriented learning and not on rote learning or knowledge transmitting. It is a process that helps learners learn how to think, and think systematically as well as be able to create new or ‘tacit’ knowledge. This kind of knowledge that they have created by themselves is considered the knowledge with maximum efficiency and force that can result in desired effects

of the changes.

มหาวิทยาลัยชีวิต คือ “รูปแบบ” หนึ่งของการเรียนรู้ ซึ่งเอาชีวิตเป็น “เนื้อหา” มีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น “กระบวนการ” ที่ไม่ใช้การไปสอนให้ท่องจำ หรือไปถ่ายทอดวิชาความรู้ แต่เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนคิดเป็น และคิดเป็นระบบได้ สามารถสร้างความรู้ใหม่ได้ ความรู้ที่สร้างเองเช่นนี้มีประสิทธิภาพสูง มีพลังที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

One's life is likely to be improved while learning because learning at LIFE means change. Changes for the better should occur immediately because true learning will cause one's inner potential to explode and not the learning that is crammed in from the outside. Old information and old knowledge found in textbooks or transmitted from teachers can merely equip learners with new tools to create some kind of new knowledge. It is in no way a 'final' or 'ready-made' answer.

เรียนในมหาวิทยาลัยชีวิตแล้วชีวิตดีขึ้นตั้งแต่ขณะที่เรียน เพราะการเรียนรู้หมายถึงการเปลี่ยนแปลง เรียนแล้วชีวิตต้องเปลี่ยน ไปในทางที่ดีในทันที เพราะการเรียนรู้ที่แท้จริงเป็นการระเบิดศักยภาพของคนจากภายใน ไม่ใช่การยัดเยียดจากภายนอก ข้อมูลและความรู้เก่าที่อยู่ในตำราที่ดี อยู่ในตัวอาจารย์ผู้สอนที่ดี มีคุณค่าเพียงเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ใหม่ ไม่ใช่เป็นคำตอบสุดท้ายหรือคำตอบสำเร็จรูป

Building New Knowledge : The Heart of the Life University

สร้างความรู้ใหม่ : หัวใจของมหาวิทยาลัยชีวิต

Knowledge that people gained by themselves is considered 'first-hand knowledge' whereas knowledge that is found in textbooks is 'second-hand knowledge'. The problem with education in our country today is that it is based entirely on second-hand knowledge which comes from 'book learning' and 'rote learning'. We have not yet changed our attitude regarding learning; instead, we just take it for granted that we are already in possession of that knowledge and have found the truth. Unfortunately, what we are doing is simply memorizing or learning that knowledge by rote, grab it and merely put it to use.

ความรู้ที่ผู้คนสร้างเองเป็น “ความรู้มือหนึ่ง” ส่วนความรู้ที่อยู่ในตำราเป็น “ความรู้มือสอง” ปัญหาการศึกษาบ้านเราวันนี้ คือเรามีแต่ความรู้มือสอง ซึ่งมาจากการ “เรียนหนังสือ” การ “ท่องหนังสือ” เรายังไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติเรื่อง “การเรียนรู้” เราคิดว่าความรู้มีอยู่แล้ว ความจริงมีอยู่แล้ว เราเพียงแต่ไปท่องไปจำเอาความรู้นั้นและนำไปใช้เท่านั้น

This method is known as linear learning which over-simplifies education like the 'formula $2 \times 2 = 4$ '. This type of formula cannot be applied in real life because life is not that simple and is not governed by any formula. Rather, life is complex and involves many chains of reasoning and many twists and turns that one needs to identify and untangle in order to survive.

นี่เป็นวิธีคิดแบบ “เส้นตรง” (linear) ที่มองการศึกษาแบบง่ายเกินไป (over-simplify) เหมือนสูตรคูณ “ $2 \times 2 = 4$ ” การศึกษาแบบสูตรคูณนำไปใช้ในชีวิตจริงๆ ไม่ได้ เพราะชีวิตไม่ได้เรียนง่ายและเป็นสูตรสำเร็จแบบสูตรคูณ แต่มีความซับซ้อน ต้องคิดหลายชั้นหลายตลบ ต้องแยกต้องโยงเป็นถึงจะอยู่รอดได้

The old style of education cannot, therefore, cope with social problems because each problem has its own complexities. In order to grasp an understanding of both the macro and micro views, knowledge and wisdom have to be applied. Since there is no set formula in this, we tend to resort to power and money as an easy way out of social problems. However, 'money and power' can only serve as 'pain killers'; most of these social problems cannot be solved merely with "orders and budgets". Only education can help one find the answers; and it has to be 'good' education and not the old form of education.

การศึกษาแบบเก่าจึงแก้ปัญหาหลังคมไม่ได้ เพราะปัญหาแต่ละอย่างมีความสลับซับซ้อน ต้องใช้ความรู้ใช้ปัญญา ในการพิจารณาทั้งภาพรวมและภาพย่อย ไม่มีสูตรสำเร็จ เราจึงมักแก้กันด้วยอำนาจและเงิน ซึ่งเป็นเพียง “ยาแก้ปวด” ปัญหาส่วนใหญ่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วย “คำสั่งและงบประมาณ” ต้องใช้การศึกษา และต้องเป็นการศึกษาที่ดี ที่ไม่ใช้การศึกษาแบบเก่า

The old form of education relies on rote learning and does not teach one how to think, how to connect things or think systematically. It is an approach to education which is aimed at producing obedient citizens under a patron-client system. It is a patronizing form of education that is exerting control over one's life. This kind of education involves no questioning, no arguing and no critiquing because students have never been taught to ask a question nor how to create new knowledge. When faced with a problem, they are at their wit's end. This is because they do not use neither reasoning nor knowledge nor wisdom, but resort to violence.

การศึกษาแบบเก่าเรียนรู้แบบท่องจำทำให้คนคิดไม่เป็นเชื่อมโยงไม่เป็นคิดเป็นระบบไม่ได้การศึกษาแบบนี้ ทำให้คนว่านอนสอนง่ายอยู่ในระบบอุปถัมภ์ถูกรอบงำไม่ตั้งคำถามไม่เสียงวิพากษ์ ไม่วิจารณ์ไม่เป็น เพราะไม่เคยเรียนเรื่องการตั้งคำถาม ไม่เคยเรียนเรื่องการสร้างความรู้ใหม่ มีปัญหาจึงแก้ไขไม่ได้ ไม่ใช่เหตุผล ไม่ใช่ความรู้ ไม่ใช่ปัญญา แต่ใช้ความรุนแรง

A New Approach to Learning: A New Paradigm for Education

การเรียนรู้ใหม่ : กระบวนทัศน์การศึกษาใหม่

Learning that creates powerful dynamics for change comes from an education system that is equipped with a new paradigm which involves ways of thinking, practicing and giving values that is set on the premise of looking at the realities of the world from a different perspective. Details about this perspective have previously been elaborated in "A Paradigm for the Life University".

การเรียนรู้ที่สร้างพลังการเปลี่ยนแปลงเกิดจากการจัดระบบการศึกษาซึ่งมีกระบวนทัศน์ใหม่ กระบวนทัศน์หมายถึงวิธีคิด วิธีปฏิบัติ วิธีให้คุณค่า ซึ่งตั้งอยู่บนฐานการมองโลกความเป็นจริงแบบหนึ่ง ซึ่งที่เขียนไว้ข้างบนก่อนหน้านี้เป็นส่วนหนึ่งของ “กระบวนทัศน์มหาวิทยาลัยชีวิต”

The underlying principles or the philosophy of the Life University can be summed up as follows :

สรุปโดยรวม ฐานคิดหรือปรัชญาของมหาวิทยาลัยชีวิตเป็นดังนี้

A people are not born 'stupid, poor and vulnerable'. But they are instead 'made to believe' that they are totally and

actually 'stupid, poor and vulnerable', and firmly believe that things are really the way they are (hegemony). In reality, these people are deprived of an opportunity to learn and to develop themselves. It is fair then to say that our society is unjust and does not provide equal opportunities. If they are given a chance, most people are likely to change themselves for the better and contribute a great deal towards their local communities and society as a whole.

คนไม่ได้เกิดมา “โง่ จน เจ็บ” แต่ถูกทำให้โง่ จน เจ็บ และถูกรอบงำทำให้เชื่องสนิท ว่าเป็นเช่นนั้นจริง (hegemony) แท้ที่จริงคนขาดโอกาสการเรียนรู้ โอกาสการพัฒนา สังคมไม่ให้ความเป็นธรรม ไม่ให้ความเสมอภาค ถ้ามีโอกาส คนจำนวนมากจะพัฒนานตนเองและมีคุณภาพการอยู่อย่างถึงต่อชุมชนท้องถิ่นและสังคม

b. “No one knows it all; no one is ignorant of everything. We all know something; we are all ignorant of something (Paulo Freire) “ไม่มีใครรู้ทุกอย่าง และไม่มีใครไม่รู้อะไรเลย มีแต่คนที่รู้อย่างและไม่รู้อย่าง” (เปาโล เฟร์เร)

It is our belief at the Life University that each and every one of us has accumulated a considerable amount of experiences and knowledge. If chances are available for one to exchange his/her knowledge with others and if there exists a 'management of knowledge' system that is systematic, rule-based and theory-based, these experiences can be transformed into a valuable 'body of knowledge'. The learning process at the Life University is, therefore, focused on knowledge management (KM) and not on knowledge transmission. It respects and recognizes all students as 'knowledgeable people' (on some matters), who desire to learn and collaborate with teachers and others to develop themselves.

มหาวิทยาลัยชีวิตเชื่อว่า ทุกคนมีประสบการณ์ มีความรู้ในตัว ถ้าหากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนอื่น มีการ “จัดการความรู้” อย่างมีหลักมีเกณฑ์ มีหลักการประกอบก็จะกลายเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่า มหาวิทยาลัยชีวิต

จึงเน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่เป็นการจัดการความรู้ ไม่ใช่การถ่ายทอดวิชาความรู้ และเคารพให้เกียรตินักศึกษาทุกคนในฐานะ “ผู้รู้” (บางเรื่อง) ที่ต้องการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกับอาจารย์และคนอื่น

c. Learning is a process of creating new knowledge that comes from within each person. This new knowledge can be obtained only from the learning process that integrates 'second-hand knowledge' (from textbooks, teachers and friends) with 'raw materials', or 'second-hand data'. These are then synthesized in order to create 'first-hand knowledge' which can be a very powerful force in transforming people and our society.

การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งเกิดมาจาก “ข้างใน” แต่ละคน เกิดจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เอา “ความรู้มือสอง” จากตำรา จากอาจารย์ จากเพื่อนมาประกอบกับ “ข้อมูลดิบ” หรือข้อมูลมือสองที่ได้จากการรวบรวมเพื่อสร้าง “ความรู้มือหนึ่ง” ซึ่งมีพลังสูงมากในการเปลี่ยนแปลงผู้คนและสังคม

d. The Life University emphasizes self-awareness on the part of an individual learner. Efforts made at tracing the family roots of oneself and one's community as well as its local history help raise an awareness, boost a sense of pride in one's own area and hometown, as well as a sense of respect for ancestral wisdom. This is based on the belief that “those who don't have a past don't have a future; those who don't know where they come from do not know where they are going to”. Similarly, “those who have no roots are likely to be overpowered and have their future decided for them”. มหาวิทยาลัยชีวิตเน้นการเรียนรู้จักตนเองของผู้เรียน การค้นหารากเหง้าของตนเอง ของชุมชน สืบค้นประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ทำให้เกิดสำนึก เกิดความภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิด ภูมิปัญญาของปู่ย่าตายายบรรพบุรุษ โดยเชื่อว่า “คนไม่มีอดีตเป็นคนไม่มีอนาคตคนไม่รู้ตัวตัวเองมาจากไหนก็ไม่รู้ตัวตัวเองจะไปไหนคนไม่มีรากเหง้าจะถูกเขารอบงำ และกำหนดอนาคตให้หมดเลย”

e. Learning in the Life University uses life as the pillar and the local community as a base and a source of investment capital. It does not separate education from development. Learning is accompanied by practice. After learning, communities that do not have enough rice to eat are likely to be fed and able to find ways to get out of debt. If there are environmental problems in the community, they will work together to deal with them as well as promote health and a sense of happiness. Funds and welfare are provided; career security is guaranteed. Education at LIFE can help them 'live with dignity and secure a livelihood in their own area'

.การเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยชีวิตเอาชีวิตเป็นตัวตั้ง เอาชุมชนท้องถิ่นเป็นฐานและเป็นทุน ไม่แยกการศึกษาและการพัฒนาออกจากกัน เรียนไปด้วยปฏิบัติไปด้วย เรียนแล้วชุมชนที่ขาดแคลนข้าวก็มีข้าวกิน มีหนี้สินก็มีทางออก มีปัญหาสิ่งแวดล้อมก็ร่วมกันแก้ไข ช่วยกันสร้างเสริมสุขภาวะ มีกองทุนมีสวัสดิการ มีความมั่นคงในอาชีพการงาน เรียนแล้วทำให้คนอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและมีกินในท้องถิ่นของตนเอง

f. The Life University has created a new learning atmosphere and innovated a learning process which is geared towards a new kind of education culture which involves discovering oneself, one's potential, one's local social capital as well as identifying problems, one's real needs and those of one's community. This will lead to a kind of development whereby students and the community can stand on their own feet. It is this type of education that develops students so they are “able to help themselves and help others”. When they don't have a job, they can think up new work; they are not going to simply wait for someone to come and employ them.

มหาวิทยาลัยชีวิตสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ใหม่เพื่อให้การเรียนรู้เหมาะกับวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการค้นหาค้นหาตนเอง ค้นหาศักยภาพ ค้นหาทุน ค้นหาปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของตนเองและของท้องถิ่น และนำไปสู่การพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเองของนักศึกษาและของชุมชน การเรียนรู้แบบนี้ทำให้นักศึกษาเรียนแล้ว “ช่วยตัวเองได้ ช่วยคนอื่นได้” ไม่มีงานก็คิดงานใหม่ได้ ไม่ใช่นั่งรอให้คนมาจ้างอย่างเดียว

g. Learning in the Life University helps one know oneself and one's community. It enables LIFE students to understand the world, broaden their world view, and connect themselves with a globalizing world where everything is interconnected. It makes them realize how changes in the community are affected by changes in the world and how to cope with this as well as how to survive with dignity in a borderless world.

การเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยชีวิตทำให้คนรู้จักตนเอง รู้จักชุมชนท้องถิ่น และรู้จักโลกเปิดโลกทัศน์ของตนเองให้กว้างไกล เชื่อมโยงกับโลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่ทุกอย่างสัมพันธ์กันหมด การเปลี่ยนแปลงในชุมชนเป็นผลที่มาจากการเปลี่ยนแปลงในโลกอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะสามารถอยู่รอดและมีศักดิ์ศรีในโลกที่ไร้พรมแดนนี้

Returning Education to the Community : The Local Duty

คืนการศึกษาให้ชุมชน : ภารกิจของท้องถิ่น

Section 29 of the National Education Act of 1999 states:

“Educational institutions in co-operation with individuals, families, communities, community organizations, local administration organizations, private persons, private organizations, professional bodies, religious institutions, enterprises and other social institutions shall contribute to strengthening the communities by encouraging learning in the communities themselves. Thus the communities will be capable of providing education and training; searching for knowledge, data and information; and able to benefit from local wisdom and other sources of learning for community development in keeping with their requirements and needs; and identification of ways of promoting exchanges of development experience among communities.

“พระราชบัญญัติการศึกษา 2542 มาตรา 29 เขียนไว้ว่า “ให้สถานศึกษา ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน”

Section 41 states *“Local administration organizations shall have the right to provide education at any or all levels of education in accord with the readiness, suitability and requirements of the local areas.*

“มาตรา 41 เขียนไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น”

The Life University provides the kind of education right in students’ local community so that learning can be based on real life situations, real environment and real life atmosphere. And, of utmost importance, it allows the local communities to play a part in managing higher education. Members of the community are not merely treated as members of a ‘school board’; on the contrary, they are recognized as ‘owners’ of the community learning center in their area. In doing so, committees are formed upon the recommendation of the local community ; their responsibility is to jointly run the Community Learning Center so that students can learn in accordance with the philosophy of the Life University.

มหาวิทยาลัยชีวิตดำเนินการโดยการจัดการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้อยู่ในชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมจริง บรรยากาศของชีวิตจริง และที่สำคัญให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้และ ไม่ใช่เป็นเพียง “กรมการสถานศึกษา” แต่ให้ร่วมดำเนินการต่างๆ โดยการเป็น “เจ้าของ” ศูนย์เรียนรู้ในท้องถิ่น ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเอง และดำเนินการร่วมกับ “มหาวิทยาลัยชีวิต” เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยชีวิต

It is not necessary at this stage to construct new buildings to be used as classrooms. This is because there exist many different venues that can be found locally such as a monastery, a school, a local administration office, a municipality council office, a centre for non-formal education, and so on. In some places, old schools (which have been closed due to lack of students) or old government offices (such as a district office of primary education) are being used as classrooms. There is also an attempt at raising funds in the community so as to involve its members in the collaborative effort to establish its community learning centre.

สถานที่เรียนไม่จำเป็นต้องก่อสร้างขึ้นมาใหม่แต่ใช้สถานที่ต่างๆ ที่มีอยู่มากมายในแต่ละท้องถิ่น วัด โรงเรียน องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล กศน. ฯลฯ บางแห่งใช้โรงเรียนเก่า (ที่ปิดเพราะมีนักเรียนน้อย) หรือสถานที่ราชการเก่า (เช่น สำนักงานประถมศึกษาอำเภอ) มีการระดมทุนในท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการก่อตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน

LIFE students have a chance to learn in real life situations in their own community. Apart from the regular full-time teachers, there are also other teachers and knowledgeable people available the local area who can serve as ‘mentors’ and/or ‘managers of the learning process’. These people help students learn in groups, or with knowledgeable people, local philosophers and experienced individuals from in the strong communities as well as work together with students in research and development projects. In relation to this, project-based learning plays a crucial role in various subjects at LIFE since it helps promote integrated learning. It is a belief at LIFE that one’s life cannot be separated into parts , but it is a system in which all parts are connected. Learning then has to be all-round so that the various parts can be assembled like a jigsaw where every single piece must fit together in order to get a complete picture.

นักศึกษาเรียนรู้ในชีวิตจริง ในชุมชน นอกจากอาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาแล้ว ยังมีอาจารย์และผู้ในท้องถิ่น ที่เป็น “พี่เลี้ยง” “ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้” ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้กับกลุ่ม ไปเรียนรู้กับผู้รู้ กับปราชญ์ กับชุมชนเข้มแข็งต่างๆ ร่วมกันจัดโครงการซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา เป็นส่วนสำคัญของการศึกษาริชาต่างๆ ที่ต้องเรียนรู้แบบบูรณาการ เพราะชีวิต

ไม่มีการแยกส่วน เป็นระบบที่ทุกส่วนล้วนสัมพันธ์กัน การเรียนรู้จึงต้องเรียนรู้แบบรอบด้าน เชื่อมโยงส่วนต่างๆ ให้เป็นจิ๊กซอว์ที่ต่อกันจนเป็นภาพที่สมบูรณ์

Building Leaders of Change : The Goal of the Life University สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง :

เป้าหมายของมหาวิทยาลัยชีวิต

Lessons learned from individuals and strong communities show that problems related to poverty, debt, migration from homelands, and collapse of communities have occurred not because there is a shortage of resources, namely labor or even money; but it is because there is a severe lack of knowledge necessary in managing one’s life and local resources. A strong community is one that learns and uses the knowledge and wisdom to solve its problems and develop its potential as well as efficiently manage the life of its members and resources. These resources are considered ‘the local capital’ which is abundant in the community to enable one to live with sufficiency”.

การเรียนรู้จากบุคคลและชุมชนเข้มแข็งทำให้พบว่า ปัญหาความยากจน ปัญหาหนี้สิน การทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิด ชุมชนล่มสลายไม่ได้มาจากการขาดแคลนทรัพยากร ขาดแคลนแรงงานหรือแม้แต่ขาดแคลนเงิน แต่มาจากขาดความรู้ขาดปัญญา ในการจัดการชีวิต จัดการทรัพยากรท้องถิ่นต่างหาก ชุมชนเข้มแข็งเป็นชุมชนที่เรียนรู้และใช้ความรู้ใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพ จัดการชีวิต จัดการทรัพยากร ซึ่งเป็น “ทุน” ของท้องถิ่นที่มีเพียงพอเพื่อจะอยู่อย่างพอเพียง

These days, there are very few knowledgeable people remaining in villages. The younger generations who seek to further their studies do not wish to return home because the mainstream education system neither prepares them to cope with life in the village nor to earn a living there. The only jobs available in the villages are working as teachers, officials or staff members in local administration offices or municipalities; however, there are likely to be limited positions.

วันนี้คนมีความรู้เหลืออยู่ในหมู่บ้านน้อย คนรุ่นใหม่ที่ไม่ไปเรียนสูงๆ ไม่มีใครอยากกลับไปบ้าน เพราะการศึกษาในระบบเดิมนั้นทำให้หนีไม่ออกกว่าจะกลับไปอยู่หมู่บ้านได้อย่างไร จะทำมาหากินอะไร อย่างมากก็เป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ พนักงานในอบต.หรือเทศบาล ซึ่งก็จำกัด

As a rule, members of a local community, both children and adults, these days are entitled to study up to the higher education level. However, the traditional education system does nothing to accommodate this. In fact, people are forced to learn about something which ‘alienates’ them from real life; they instead have to ‘study books’ in order to pass exams and receive a ‘diploma’ more than anything else. Besides, elderly people have difficulty remembering and are likely to become discouraged despite their vast experiences.

วันนี้คนในชุมชน ทั้งเด็กและผู้ใหญ่มีโอกาสเรียนถึงระดับอุดมศึกษา แต่ระบบการศึกษาแบบเดิมๆ ทำให้กลายเป็นเรื่องไม่ง่าย ต้องทำใจกับการเรียนที่ “แปลกแยก” จากชีวิต และต้องเรียน “หนังสือ” และเรียนให้สอบได้เพื่อจะได้ “ปริญญา” มากกว่าอย่างอื่น ผู้ใหญ่ที่อายุมาก ความจำไม่ดีจึงถอดใจ ทั้งๆ ที่ผู้ใหญ่เหล่านี้มีประสบการณ์มากมาย

The Life University wants to offer these adult learners learning choices so that they can ‘live with dignity and secure livelihoods in their own community’. They actually have no need for a university degree to go and find work. This is because these people are going to become so-called “farmer graduates” or “organic intellectuals”. These graduates from LIFE are meant to be knowledgeable leaders who are capable of leading their community out of a dependency society into a knowledge-based society, from a society which relies on money and power to a society that uses knowledge and wisdom.

มหาวิทยาลัยชีวิตต้องการเสนอทางเลือกให้คนเหล่านี้ได้เรียน เรียนเพื่อจะ “อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและมีกินในท้องถิ่นของตนเอง” ไม่ต้องเอาปริญญาไปหางานทำที่ไหนก็อยู่ได้ พวกเขาจะเป็น “บัณฑิตชาวบ้าน” เป็น “ปัญญาชนชาวบ้าน” เป็นผู้นำที่มีความรู้ มีความสามารถในการนำชุมชนให้ก้าวพ้นจากสังคมอุปถัมภ์มาสู่สังคมความรู้ จากสังคมที่ใช้อำนาจกับเงินมาสู่สังคมที่ใช้ความรู้และปัญญา

The Life University aims to produce ‘a new breed of leaders’ that utilizes information, knowledge, principles and ethics as guidelines in transforming their community into a self-reliant community; members of these self-reliant communities have no intention whatsoever to simply wait for help from the government or from outsiders

มหาวิทยาลัยชีวิตสร้าง “ผู้นำพันธุ์ใหม่” ที่ใช้ข้อมูล ใช้ความรู้ ใช้หลักการ ใช้คุณธรรมนำชุมชนไปสู่การพัฒนาที่พึ่งพาตนเอง ไม่ใช่อุปถัมภ์ความช่วยเหลือจากรัฐหรือภายนอก

The Life University : Towards Educational and Social Reform

มหาวิทยาลัยชีวิต สู่การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปสังคม

The failure of educational reform in our country may be partly due to the fact that the “content and process” of the reform were not made clear. In fact, changes are evident only in terms of its format, system, organization, and power; unfortunately, the essence of learning was absent and the implementation process of the educational reform itself lacked participation at a national level, despite it being a critical matter that concerned all Thais.

ความล้มเหลวของการปฏิรูปการศึกษาส่วนหนึ่งคงเพราะ “เนื้อหาและกระบวนการ” ของการปฏิรูปไม่มีความชัดเจนเห็นแต่ รูปแบบ ระบบ องค์การ อำนาจ แต่ไม่เห็นเนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการในการดำเนินการก็ขาดการมีส่วนร่วมของผู้คนทั้งชาติ ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับคนไทยทุกคน

The Life University is in itself an educational reform because its theories and practices come from a different theoretical foundation. It is an education reform that originates from the grassroots, from the community which, if spread throughout the entire country, will be a seed that can sprout and grow. It can play a part in changing our education and local development and is likely to result in a large-scale social transformation, both at the level of government agencies and also at the policy development level of the government and political parties.

มหาวิทยาลัยชีวิตเป็นการปฏิรูปการศึกษาในตัวมันเอง เพราะทั้งแนวคิด แนวปฏิบัติมาจากฐานคิดที่แตกต่าง เป็นการปฏิรูปการศึกษาที่มาจากฐานราก มาจากชุมชน ซึ่งถ้าหากกระจายไปทั่วแผ่นดิน ก็จะเป็นเมล็ดพันธุ์ที่งอกและเติบโต มีส่วนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาและการพัฒนาในท้องถิ่น ที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมในระดับใหญ่ได้ ทั้งในระดับการบริหารของหน่วยงานราชการ ทั้งการพัฒนานโยบายของรัฐบาลและพรรคการเมือง

Almost all students of the Life University were adults aged between 20-80 years. After completing their studies, they usually chose to remain in the own areas. Up to today, approximately 5,000 people all over the country have completed their studies at the bachelor and master levels. These people are scattered in villages and cities throughout the country. They are farmers, members of the TAO (Tambol Administrative Office), members of municipal councils, village headmen, government officials, and office workers. Some are vendors in the market place; others work in health stations and hospitals, and other places. These people have not only applied the knowledge they have obtained in their livelihoods and but they have also managed to create new knowledge and introduce changes in the areas in which they live by following the tips: “how to think, how to implement, and how to give value” as well as “how to learn”.

นักศึกษามหาวิทยาลัยชีวิตเกือบทั้งหมดเป็นผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 20-80 ปี เรียนจบแล้วก็ยังอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง วันนี้มีคนเรียนจบทั้งปริญญาตรีและโททั่วประเทศแล้วประมาณ 5,000 คน พวกเขากระจายอยู่ในหมู่บ้าน และเมืองทั่วประเทศ เป็นเกษตรกร เป็นสมาชิกอบต. เทศบาล ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน เป็นคนขายของในตลาด ทำงานในสถานอนามัยและโรงพยาบาล และอื่นๆ บุคคลเหล่านี้ไม่ได้เพียงแต่นำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิต ในการทำงานเท่านั้น พวกเขาเอา “วิธีคิด-วิธีปฏิบัติ-วิธีให้คุณค่า” และ “วิธีการเรียนรู้” ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ เพื่อสร้างความรู้ใหม่ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในที่ที่พวกเขาอยู่

Apart from programs at the bachelor’s level, there is also the master’s degree program which aims at enhancing local

leaders to become ‘strategic commanders’ who have the ability to develop strategic plans based on academic principles. These strategic plans are not merely work plans or budget request proposals but they are geared towards effective implementation.

นอกจากการศึกษาระดับปริญญาตรี ยังมีระดับปริญญาโท ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างผู้นำในท้องถิ่นให้เป็น “จอมยุทธ” ที่มีความรู้ความสามารถในการทำแผนยุทธศาสตร์อย่างมีหลักวิชา (ไม่ใช่เพียงแผนงานหรือโครงการที่ใช้ของงบประมาณ) และสามารถนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

The Life University is one way of reforming our education and ultimately our society; this is a path towards a democratic society. This democracy is not meant to be only in form (which involves voting, councils, political parties) but a true democratic society that respects the rights and the dignity of the people and provides equal opportunity, as well as allows people and the community to participate in political processes, decision making and monitoring.

มหาวิทยาลัยชีวิตเป็นทางหนึ่งไปสู่การปฏิรูปการศึกษาและปฏิรูปสังคม เพราะเป็นทางไปสู่สังคมประชาธิปไตยที่ไม่ได้มีแต่เพียงรูปแบบ (การไปเลือกตั้ง การมีสภา มีพรรคการเมือง) แต่สังคมที่เคารพในสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นคนในโอกาสที่เท่าเทียม ทำให้ผู้คนและชุมชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง ร่วมตัดสินใจและตรวจสอบ

If we look at the world situations today, we cannot deny the fact that the reason why developed countries have been able to reach this level of development is because they have a good education foundation. This corresponds with the words of Benjamin Disraeli, former British Prime Minister that ‘*the fate of a country depends upon the education of the people of this country*’.

พิจารณาสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน คงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ประเทศพัฒนาแล้ว เขาพัฒนาเพราะมีพื้นฐานการศึกษาดี สมกับคำที่ Benjamin Disraeli อดีตนายกรัฐมนตรี สหราชอาณาจักรบอกไว้ว่า “ชะตากรรมของประเทศขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน”

It is for this reason that governments should seriously “invest” in educational reform because “*education is expensive, but ignorance is more expensive*” (Benjamin Franklin). The amount of damage and deprivation caused by ignorance is far greater than that of the investment spent on education.

ด้วยเหตุนี้ รัฐจึงควร “ลงทุน” การปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจัง เพราะ“การศึกษานั้นแพง แต่ความไม่รู้แพงกว่า” (Benjamin Franklin) ความเสียหาย ความเสียเปรียบที่เกิดจากความไม่รู้นั้นมากมายมหาศาลกว่าการลงทุนเพื่อการศึกษาอีก

Educational and social reform can occur only when there is a synergy between *the social force* from the public at large, and the *knowledgeable force* from the ‘right’ education. The attempt at creating new knowledge that is appropriate for the local areas and society as a whole with the support from the *political force* should be adopted as a public policy of our society as a whole and a national agenda, a people’s agenda as well as an agenda of all sectors.

การปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปสังคมจะเกิดได้ต่อเมื่อมีการผนึกพลัง (synergy) ทั้งจากภาคประชาชน เป็นพลังทางสังคม ผนึกกับพลังความรู้ที่มาจากการศึกษาที่ดี การสร้างความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและสังคม และได้รับการสนับสนุนพลังทางการเมือง เป็นนโยบายของสังคมโดยรวม เป็นวาระของชาติ ของประชาชน ของทุกภาคส่วน

The three forces mentioned above could be equated to the so-called “Triangle that Moves the Mountain” strategy proposed by Dr. Pravase Wasi. The ‘mountain’ here refers to ‘something that is blocking the path’, which is in a way similar to that very mountain elaborated in “*The Mountain and the Path to the Buddhist Dharma*” by the Venerable Buddhadasa Bhikkhu who identified three things that prevent anyone from attaining Dharma. Accordingly, these can be compared to the 3 major obstacles blocking the passage of social transformation to a better society. These obstacles involve superficial attachments to only the ‘form’ and not ‘essence’ of the three major issues, namely development, education and democracy

สามพลังนี้น่าจะเป็น “สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา” (ประเวศ วะสี) ได้ “ภูเขา” ที่ว่านี้คล้ายกับ “ภูเขาแห่งวิถีมุทธรรม” (พุทธทาสภิกขุ) คือ 3 สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงธรรม คล้ายกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่สังคมที่ดีกว่า คือ การยึดเอาแต่เพียงรูปแบบภายนอกของ 3 เรื่องใหญ่ คือ การพัฒนา การศึกษา และประชาธิปไตย

Learning at Life University is learning to be free. It is the learning that integrates development, education and democracy into one unified force that can strengthen and sustain the foundation of our development.

มหาวิทยาลัยชีวิตเป็นการเรียนรู้ไปสู่ความเป็นไท บูรณาการการพัฒนา การศึกษา และประชาธิปไตยให้เป็นเนื้อเดียวกัน สร้างรากฐานการพัฒนาที่มั่นคงยั่งยืน
